

**TREBALL EN COMÚ SOBRE LES NOVES MESURES
D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC A LES CONQUES DE LA
MUGA, EL SEGRE I EL TER**

RESUM DE LES APORTACIONS

**4a Reunió del Comitè de Seguiment i Gestió del
projecte Life MEDACC**

Barcelona, 17 de gener de 2017

**Oficina Catalana del Canvi Climàtic
Departament de Territori i Sostenibilitat**

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Organitzat per:

Equip de facilitació

ARC Mediación Ambiental
arc@mediacionambiental.com

ARC Mediación Ambiental procura contribuir al desenvolupament sostenible utilitzant productes de baix impacte ambiental, prioritzant l'ús del transport públic i portant a terme una gestió eficient dels recursos.

Seguint aquestes directrius, es recomana imprimir aquest document a doble cara, utilitzant paper 100% reciclat post-consum lliure de clor.

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Índex

TREBALL EN COMÚ SOBRE LES NOVES MESURES D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC A LES CONQUES DE LA MUGA, EL SEGRE I EL TER	1
RESUM DE LES APORTACIONS	1
4A REUNIÓ DEL COMITÈ DE SEGUIMENT I GESTIÓ DEL	1
PROJECTE LIFE MEDACC	1
BARCELONA, 17 DE GENER DE 2017	1
ÍNDEX	3
1. INTRODUCCIÓ	4
2. OBJECTIUS DEL TREBALL EN COMÚ	4
3. DESENVOLUPAMENT DE LES SESSIONS	4
4. ASSISTENTS	5
5. MESURES RELATIVES A L'AGRICULTURA	7
5.1. PRIORITAT DE LES MESURES D'AGRICULTURA	7
5.2. APORTACIONS A LES MESURES	8
6. MESURES RELATIVES A L'ÀMBIT FORESTAL	12
6.1. PRIORITAT DE LES MESURES DE L'ÀMBIT FORESTAL	12
6.2. APORTACIONS A LES MESURES	13
7. MESURES RELATIVES A LA GESTIÓ DE L'AIGUA	18
7.1. PRIORITAT DE LES MESURES DE L'AIGUA	18
7.2. APORTACIONS A LES MESURES	20

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

1. Introducció

Dins les accions de seguiment i avaluació previstes en el LIFE MEDACC, el 17 de gener de 2017 es va celebrar la IV Reunió del Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte. Durant aquesta reunió, a més de presentar els resultats que s'han assolit fins ara i de resoldre dubtes puntuals als continguts presentats, es va obrir un espai de debat sobre les noves mesures d'adaptació identificades pels socis del Projecte dins dels àmbits de l'agricultura, la gestió forestal i la gestió de l'aigua.

2. Objectius del treball en comú

L'objectiu principal d'aquest espai de debat era que els actors de les tres conques implicats en els tres àmbits (agricultura, gestió forestal i gestió de l'aigua) manifestessin llurs prioritats a les noves mesures identificades i proposades pels socis del projecte i realitzessin les aportacions i observacions necessàries.

Hom espera que aquestes reunions ajudin a perfilar la percepció que tenen els diferents actors sobre l'adaptació al canvi climàtic i contribueixin a l'enfortiment del treball en xarxa.

3. Desenvolupament de les sessions

La sessió es va celebrar el 17 de gener de 2017, al Museu Colet de Barcelona, d' 11.45 a 14.00 hores.

Amb el suport d'una graella de valoració es va convidar els membres del Comitè de Seguiment a prioritzar la proposta de noves mesures (en total, 52 mesures): 12 d'agricultura, 21 sobre gestió forestal i 19 sobre la gestió de l'aigua. La graella de valoració donava 3 opcions de priorització (molt, poc i gens). Hi havia una graella per a cadascun dels tres àmbits (agricultura, forestal i gestió de l'aigua) i les varen omplir 23 persones. A cada apartat apareix una gràfica amb els resultats.

A continuació es mostra la relació dels assistents i un resum dels resultats del debat.

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

4. Assistents

PARTICIPANTS

NOM I COGNOMS	ENTITAT
Àgata Colomer	Ajuntament de Torroella de Montgrí
Andreu Manzano	Agència Catalana de l'Aigua
Anna Pibernat Reixach	Diputació de Girona
Antoni Enjuanes	Departament d'Agricultura
Antoni Palau	UdL, Universitat de Lleida
Carol Coll	Associació de Naturalistes de Girona
David Pavón	UdG, Departament de Geografia
David Saurí	UAB, Departament de Geografia
Francesc Camps	Fundació Mas Badia
Gemma Sanvisens	Diputació de Lleida
Laia Gómiz	Diputació de Lleida
Marta Ollich i Castanyer	Grup de Defensa del Ter
Jordi Garcia Petit	Parc Natural del Cadí-Moixeró
Josep Maria Ubalde	Grup Miquel Torres
Marc Ordeix	Museu del Ter
Marta Ball-Ilosera	IAEDEN Salvem l'Empordà
Miguel Varea	Comunitat General de Regants del Canal d'Urgell
Miquel Sacrest	Aigües del Segarra-Garrigues
Narcís Coll	Parc Natural del Baix Ter, el Montgrí i Illes Medes
Paco Cano	DG Forests
Teresa Cervera	Centre de la Propietat Forestal
Vicens Llovet	Associació Pagesos i Cortals de Castelló d'Empúries
Pere Planes	Comunitats de regants de la Muga
Pere Salleres	Comunitats de regants de la Muga
Xavier Quintana	Càtedra d'Ecosistemes Litorals Mediterranis
Jordi Cunillera	Servei Meteorològic de Catalunya
Conxita Esteba	Propietària finca de Requesens
Mathias Rumei	UAB - ICTA

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

SOCIS DEL LIFE MEDACC

Salvador Samitier	Oficina Catalana del Canvi Climàtic	Coordinador Projecte
Gabriel Borràs	Oficina Catalana del Canvi Climàtic	Coordinador Projecte- Àmbit Aigua
Gemma Cantos	Oficina Catalana del Canvi Climàtic	Coordinador Projecte
Robert Savé	IRTA	Àmbit Agricultura
Carme Biel	IRTA	Àmbit Agricultura
Xavier Arana	IRTA	Àmbit Agricultura
Inmaculada Funes	IRTA	Àmbit Agricultura
Eduard Pla	CREAF	Àmbit Boscos
Diana Pascual	CREAF	Àmbit Boscos
Sergio Vicente	IPE – CSIC	Àmbit Aigua
Javier Zabalza	IPE - CSIC	Àmbit Aigua

EQUIP DE FACILITACIÓ

Xavier Carbonell	ARC Mediació Ambiental	Conductor de la sessió
Mar Fábregas	ARC Mediació Ambiental	Relatoria

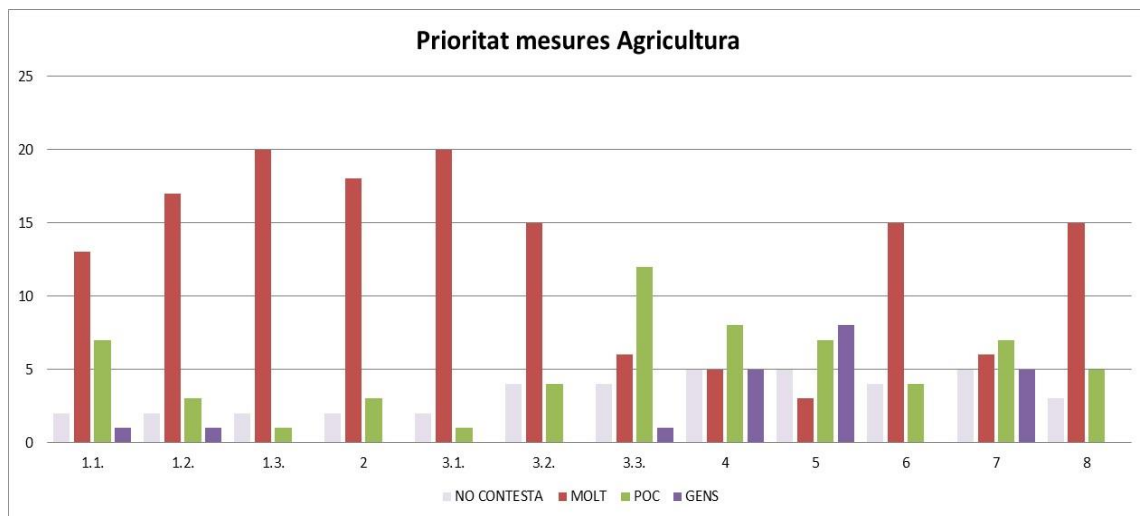
IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

5. Mesures relatives a l'Agricultura

Es presenten a continuació els resultats del debat del grup i el buidatge de les 23 graelles que es van lliurar. En annex trobareu la descripció detallada de les mesures .

5.1. Prioritat de les mesures d'agricultura

Resum de prioritats del grup

Observacions individuals a les mesures d'agricultura

Mesura	Observacions individuals (literals del qüestionari)
1.1.	No al foment del regadiu Ja hi ha mètodes molt desenvolupats En principi, ja hi ha prou coneixements sobre el tema, actualment Més que millora seria "Aplicació / Implementació dels mètodes de càlcul..."
1.2.	No al foment del regadiu En principi, ja hi ha prou coneixements sobre el tema, actualment
2	Sempre i quan siguin autòctons i amb menys consum d'aigua
3.2.	Mulching generalitzat?
3.3.	Es pressuposa una conducció adaptada a la maquinària és desfavorable al consum d'aigua
4	No es tracta tant de moure conreus com de veure què podem fer en cada lloc i de quina manera Sempre i quan siguin autòctons i amb menys consum d'aigua Dificultat de disponibilitat de terres i de trasllat d'explotacions familiars Difícil en explotacions petites - mitjanes, els empresaris no poden canviar el seu sistema d'explotació a curt termini (maquinària, tipus de conreu,...)

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Mesura	Observacions individuals (literals del qüestionari)
	Mesures poc aplicables
	Crec que és una cosa que amb el canvi climàtic ja s'anirà donant de manera natural i obligada. Ajudar des de l'administració o amb estudis les noves realitats és interessant.
	Es poden començar a fer estudis i proves pilot, però no crec que sigui molt prioritari davant d'altres mesures proposades.
5	No es tracta tant de moure conreus com de veure què podem fer en cada lloc i de quina manera
	Sempre i quan siguin autòctons i amb menys consum d'aigua
	Dificultat de disponibilitat de terres i de trasllat d'explotacions familiars
	Mesures poc aplicables
	Plantejament massa imprecís
	Es poden començar a fer estudis i proves pilot, però no crec que sigui molt prioritari davant d'altres mesures proposades
7	Més productes agrícoles de km 0
	Em costa veure l'eficiència que tindria
	Mesures poc aplicables
	Km 0, local i temporada; Més mesures d'educació i sensibilització
	Més que estimular / impulsar canvis a la dieta, potser caldria apostar d'una vegada per una educació ambiental des de P3 i de forma integrada.

En aquest àmbit es van proposar les següents **noves mesures**:

- Creació d'una figura de tècnic assessor en reg a les comunitats de regants
- Tarifes d'aigua
- Zones deficitàries on apliquin "quotes" a determinats conreus

5.2. Aportacions a les mesures

Aquestes aportacions foren expressades en el torn obert de paraula per part dels diversos actors després d'haver emplenat els qüestionaris. Cada aportació va acompanyada d'una descripció de la mateixa i dels comentaris fets durant el debat. Quan apareix el símbol ⓘ vol dir que s'ha donat una explicació per part dels socis del projecte.

Sobre la mesura 1.1. Millora dels mètodes de càlcul per estimar la quantitat d'aigua necessària pel conreu.

1. Millor aplicar els resultats i el coneixement de tot el que ja s'ha avançat fins ara.

Es planteja que s'han fet molts estudis i s'ha generat molta documentació i moltes publicacions sobre els mètodes de càlcul per estimar la quantitat d'aigua necessària pels cultius. El que fa falta ara és implementar les conclusions dels estudis i començar a aplicar als conreus les quantitats d'aigua calculades en base a aquest coneixement.

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Sobre la mesura 1.2. Establir estratègies de reg en funció del tipus de producció, de la zona i l'època de l'any i a diferents escales.

2. Millor aplicar els resultats i el coneixement de tot el què ja s'ha avançat fins ara.

Com en l'anterior mesura, es planteja que també en aquest àmbit de les estratègies de reg s'han fet molts estudis i s'ha generat molta documentació i moltes publicacions. El que fa falta és implementar les conclusions dels estudis i començar a aplicar als conreus aquestes estratègies de reg.

Sobre la mesura 3.3. Conducció de conreus llenyosos perquè estiguin més adaptats a les condicions ambientals que a la maquinària.

3. Depèn d'altres factors.

Donat que probablement comportarà un canvi de maquinària o un canvi en el sistema de gestió de l'explotació agrícola, abans s'hauria de veure si és possible superar aquestes dificultats tècniques.

4. Requereix, no obstant, d'una anàlisi prèvia per veure si és o no necessari un canvi de maquinària.

Prèviament s'haurà de veure si realment és necessari un canvi de maquinària perquè potser el fet que la conducció estigui adaptada a la maquinària ja vol dir que està adaptada a menors consums (d'aigua i d'energia).

Sobre la mesura 4. Desplaçament latitudinal de conreus.

5. L'adaptació dels conreus al clima vindrà de forma natural, a mesura que hi hagi canvis.

Es considera que, com s'ha fet sempre que hi ha hagut canvis, el sector s'haurà d'adaptar d'una forma natural i progressiva, seleccionant els conreus més adients al clima.

6. Donada la dimensió del país, el percentatge de conreus que es puguin desplaçar latitudinalment serà molt reduït i, en tot cas, es concentrarà en pocs cultius (ex: vinya).

Seria millor pensar en quins canvis de varietats o de cultius són més adients per adaptar-se, però sense desplaçament.

7. S'ha de pensar en les alternatives pels productors amb lligam amb el territori quan es plantegin aquests desplaçaments de conreus.

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Quan es pensa en desplaçaments dels cultius, s'ha d'incloure la valoració de l'impacte sobre els productors agraris o ramaders que són habitants del medi rural i per tant són els qui mantenen el medi rural. Pot ser una mesura adient quan no hi ha un lligam clar amb el territori, però quan el lligam hi és, s'ha de tenir en compte, i s'ha de pensar les alternatives que poden haver-hi pels productors que es queden, mentre els cultius propis de la seva terra es desplacen a altres indrets.

- ❗ *Més que canvis fora del territori, el que es planteja és que hi pugui haver desplaçaments dins la mateixa conca. S'explica, p.ex., que hi ha zones de producció hortícola que probablement (sinó ja) podran patir problemes de salinització (per trobar-se a les lleres dels rius) i el que es planteja, en aquests casos, és un desplaçament aigües amunt de la vall.*
- ❗ *És cert que s'hauria de diferenciar el productor que està al territori del que no té aquest lligam amb el territori i pot desplaçar el seu conreu.*

8. Agrupar-la amb la mesura 5, que fa referència als desplaçaments riu amunt dels conreus.

Vistes les aportacions, es considera que seria més adient una única mesura que agrupés la 4 i la 5, amb una redacció que tingués en compte les aportacions anteriors.

Sobre la mesura 7. Estimular/impulsar canvis en la dieta.

9. S'hauria d'anar més enllà, reglamentant l'educació ambiental des de P3 i durant tota la vida.

Es considera que s'hauria d'anar més enllà, i reglamentar l'educació ambiental des de P3 i durant tota la vida; educació ambiental que inclogués més aspectes (canvis de dieta, estalvi energètic,...).

10. Valorar la idoneïtat d'intervenir també en la reducció dels consums dels animals, en aquest projecte o en un de futur.

A la redacció de la mesura no queda clar que al consum d'aigua de la ramaderia s'hi hauria d'afegir el consum d'aigua per produir els aliments per als animals. Caldria que quedés més clar. També es proposa intervenir en la reducció dels consums d'aliments dels animals (reduint la cabana ramadera i/o intervenint en la dieta dels animals).

- ❗ *Aquesta, en tot cas, seria una nova mesura per a un nou projecte, perquè aquesta mesura 7 es refereix a la dieta dels humans.*

11. Mesures com aquesta, de sensibilització, són fonamentals perquè els canvis d'hàbits influeixen directament en la nostra capacitat per mitigar o adaptar-nos.

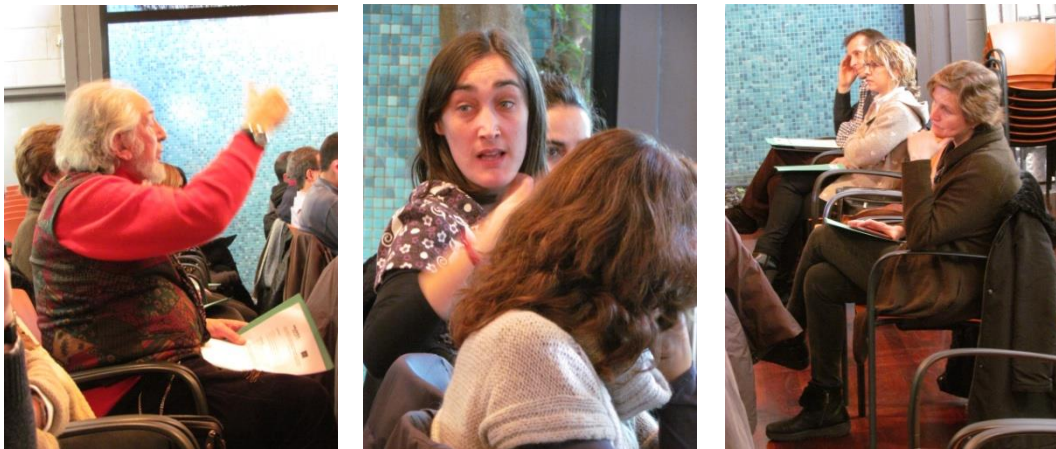
Aquesta mesura es considera molt prioritària, en primer lloc, perquè és l'única mesura de tot el llistat que està orientada a la sensibilització, i és necessari que la població es mentalitzi de què els canvis d'hàbits influeixen directament en la nostra capacitat per

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

mitigar i adaptar-nos. Les vies per implementar aquesta mesura poden ser moltes i es posen alguns exemples, com ara la indicació, a les etiquetes dels productes, del volum d'aigua consumit per a la seva elaboració o el consum energètic que ha costat produir-lo.

12. Afegir altres aspectes relacionats amb els canvis d'hàbits, com ara el foment del consum productes de proximitat i de temporada.

A més dels canvis en la dieta, es podrien incloure altres aspectes orientats al canvi d'hàbits, com ara la promoció del consum de productes de proximitat o del consum de productes de temporada.

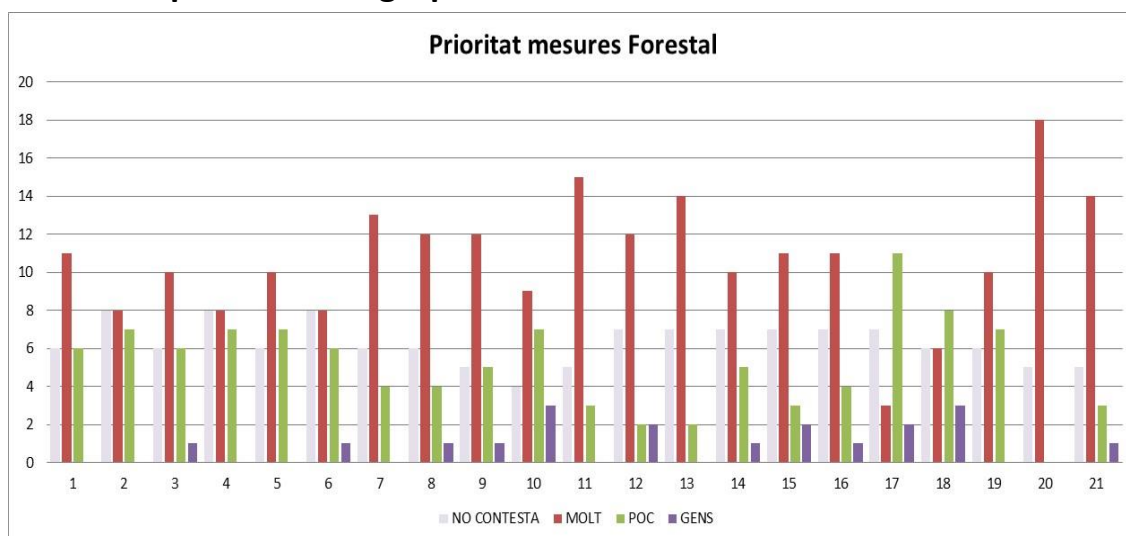
IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

6. Mesures relatives a l'àmbit forestal

Es presenten a continuació els resultats del debat del grup i el buidatge de les 23 graelles que es van lliurar. En annex trobareu la descripció detallada de les mesures.

6.1. Prioritat de les mesures de l'àmbit forestal

Resum de prioritats del grup

Observacions individuals a les mesures d'àmbit forestal

Mesura	Observacions individuals (literals del qüestionari)
1-6	En general, s'observa un gran nombre de mesures assolides a la planificació i poques orientades a l'execució (limitades a projectes pilot testimonials). Cal visió a mig / llarg termini i proposar més mesures d'execució directa en l'àmbit forestal Ja tenim molta cartografia Cartografia de vulnerabilitat de referència que inclogui diferents aspectes a tenir en compte Sembren plantejaments un pèl retòrics. Es podrien agrupar de la 1 fins la 6?
10 - 14	No és prioritari l'instrument sinó l'objectiu de foment de gestió i adaptació.
10	"Implementar..." en comptes de "Dissenyar..." Les accions de gestió genèriques i no aplicables directament a l'adaptació opino que es podrien eliminar: xarxa de custòdia del territori / cartografia / estudis /...
11	Similitud amb la mesura 10 de Custòdia del territori, que pot incorporar noves eines per incentivar gestió o no gestió forestal en vistes al canvi climàtic (ramaderia...)

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Mesura	Observacions individuals (literals del qüestionari)
14	S'entén el foment d'una gestió més extensa i sostenible des del punt de vista ecològic i econòmic. Comptant amb el finançament estipulat en aquestes planificacions
16	La planificació dels treballs forestals s'ha d'incorporar als PORF. Descartada desenvolupar planificació territorial
17	Ja tenim prou nivell al país L'execució no és encara prioritària. Cal una formació en indicadors / criteris de vulnerabilitat al CC Especificaria formació específica però "d'última generació", d'alt nivell, a l'avantguarda La formació ha de fer-se quan ja es té molt clar què i com explicar les coses. És molt important, però poc prioritari.
18	Concretar mesures orientades a mitigació del canvi climàtic Ja tenim prou nivell al país L'execució no és encara prioritària. Cal una formació en indicadors / criteris de vulnerabilitat al Canvi Climàtic. La formació ha de fer-se quan ja es té molt clar què i com explicar les coses. És molt important, però poc prioritari La formació professional forestal és una prioritat pel nostre departament, però això no ha de suposar desconfiança cap als professionals.
21	És més prioritari el bosc de ribera que altres tipus de bosc?

En aquest àmbit es van proposar les següents **noves mesures**:

- Afavorir la ramaderia extensiva en ambients agraris i forestals per mantenir la gestió dels boscos
- Implementar sistemes de gestió forestal autofinançables, que redueixin competència hídrica i evapotranspiració, alhora, estructurin els boscos a formacions més resilient i biodiverses
- Formació de la ciutadania. Etiquetes del CO₂ fixat amb l'ús de la fusta i emissions estalviades per ser Km 0 i gestió del territori

6.2. Aportacions a les mesures

Aquestes aportacions foren expressades en el torn obert de paraula per part dels diversos actors després d'haver emplenat els qüestionaris. Cada aportació va acompanyada d'una descripció de la mateixa i dels comentaris fets durant el debat. Quan apareix el símbol ⓘ vol dir que s'ha donat una explicació per part dels socis del projecte.

1. Sembla que hi hagi moltes mesures per generar coneixement i poques per implementar-les

Equilibrar una mica les mesures perquè hi hagi una proporció més gran de mesures orientades a implementar el coneixement i no tantes per generar-lo.

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Sobre les mesures relatives a l'elaboració de cartografia (de la 1 a la 6).

2. N'hi hauria prou amb una cartografia bàsica i afegir l'específica en funció de la utilitat real.

Encara que és ben cert que la cartografia és essencial per poder prendre decisions, es considera que s'hauria d'analitzar quina cartografia té una utilitat i interès real. Es parla, p.ex. de la cartografia d'altres tipus de riscos (mesura 5). En el cas de les allaus, pot quedar clara la seva utilitat, però no queda tan clar en el cas de les ventades.

Sobre la mesura 8. Anàlisi passada i futura dels canvis dels principals béns i serveis ecosistèmics dels boscos.

3. Ja hi ha molt coneixement avançat en aquesta matèria que s'hauria d'aprofitar abans de generar nou material.

Es considera que, abans de fer coses noves, s'ha d'aprofitar l'abundant material que ja hi ha elaborat.

Sobre la mesura 9. Estudi del paper dels boscos de ribera en la regulació hidrològica i la reducció del risc d'inundacions.

4. Ja hi ha molt coneixement avançat en aquesta matèria que s'hauria d'aprofitar abans de generar nou material.

Es considera que, abans de fer coses noves, s'ha d'aprofitar l'abundant material que ja hi ha elaborat.

i *Es matisa que potser sí que hi ha molta informació i dades elaborades, però en força casos ha estat molt complicat accedir-hi. Al text s'hauria d'esmentar aquesta dificultat.*

5. S'obre un debat sobre les diferents percepcions que hi ha al voltant de la gestió dels rius i de les inundacions.

S'obre el debat sobre les diferents mirades que hi ha al voltant de la gestió dels rius i de les inundacions, així com sobre les necessitats o no de neteja de la vegetació. També es fan comentaris sobre altres temes relacionats amb la gestió de les lleres, fent referència, p.ex. a les implicacions econòmiques que poden tenir per als propietaris determinats projectes de renaturalització de les lleres ("qui paga als propietaris i agricultors quan es vol recuperar espai pel riu?").

i *En principi, aquest debat sobrepasa els objectius d'aquesta sessió. Serà també un tema que sortirà a la mesura 21.*

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Sobre la mesura 10. Dissenyar protocols i mètodes de foment de la custòdia del territori.

6. **És una mesura molt genèrica i que ja recull el Pla General de Política Forestal.**
Sembla una acció molt genèrica, que ja es troba recollida al Pla General de Política Forestal de Catalunya i que per tant no seria específica de canvi climàtic.
7. **Ja hi ha molt coneixement avançat en aquesta matèria que s'hauria d'aprofitar abans de generar nou material.**
Es considera que, abans de fer coses noves, s'ha d'aprofitar l'abundant material que ja hi ha elaborat.

Sobre la mesura 12. Desenvolupar eines i criteris per a la gestió forestal després d'una pertorbació.

8. **Ja hi ha molt coneixement avançat en aquesta matèria que s'hauria d'aprofitar abans de generar nou material.**
Es considera que, abans de fer coses noves, s'ha de ser més pro-actiu, aprofitar el que ja hi ha i implementar-ho.
9. **Especialment falten eines organitzatives.**
Malgrat hi hagi molt treball avançat, quan arriba una catàstrofe, s'ha constatat que no estàvem preparats i que han faltat eines, especialment les organitzatives.

Sobre la mesura 14. Desplegar les directrius del PGPF en PORFs.

10. **Millor fomentar la gestió forestal sostenible, sabent que s'ha de preveure el finançament.**
Més que desplegar les directrius del Pla General de Política Forestal en els Plans d'Ordenació dels Recursos Forestals, es tractaria de fomentar una gestió forestal sostenible, tenint en compte els tres vessants de la sostenibilitat (econòmica, social i ambiental) i, per tant, preveient el finançament d'aquesta gestió en la planificació estratègica.
11. **Millor relacionar la planificació amb el canvi climàtic i, donat que aquesta variable a priori ja està incorporada, aquesta mesura no tindria prioritat.**
Es considera que s'hauria de concretar més la relació entre aquesta mesura i el canvi climàtic, i que aquesta mesura estigués orientada a incorporar la variable canvi climàtic dins del desenvolupament de la planificació. Com que a priori, la variable canvi climàtic ja està incorporada, especialment als PORF, aquesta mesura i la 16 potser perdrien força o, almenys, no serien de les prioritàries.

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Sobre la mesura 15. Incloure aquestes prioritats en tots els fons i ajuts públics gestionats per la Generalitat als boscos.

12. Aquesta mesura, si calgués, s'hauria d'ampliar a altres sectors.

Es considera que, si ha d'haver un ajut, hauria d'estar dirigit a altres sectors, no només al forestal, perquè també l'agricultura o la ramaderia es veuen afectades pels efectes del canvi climàtic. Per això es proposa que, o bé siguin uns ajuts dirigits també a d'altres sectors, o bé un ajut directament per facilitar l'adaptació al canvi climàtic. També hi cabria que no es donés cap tipus d'ajut.

13. Sí que cal un reforçament, donat l'abandonament de la gestió forestal i la seva influència sobre el canvi climàtic.

D'altra banda, es considera que, en el cas del sector forestal, té sentit aquesta proposta d'ajuts, degut a l'abandonament actual de la gestió forestal i la seva necessitat imperiosa d'adaptar-se al canvi climàtic. Amb la implementació d'aquesta mesura, la propietat privada i la municipal (especialment en el cas de petits municipis), podran implementar mesures de gestió.

Sobre la mesura 16. Desenvolupar una planificació territorial que identifiqui les zones d'actuació forestal prioritàries en l'àmbit de l'adaptació al canvi climàtic.

14. Aquesta mesura, a priori, no caldria perquè la variable canvi climàtic ja està incorporada als PORFs.

La variable canvi climàtic ja està incorporada als documents de planificació a escala territorial (els PORFs). Per tant, no caldria que estigués com a mesura.

Sobre la mesura 17. Formació específica en l'ús de la cartografia temàtica existent i les eines disponibles.

15. Ja hi ha formació solvent sobre aquest tema.

No es considera necessària perquè no es detecten carències formatives. Per posar un exemple, a nivell universitari hi ha formació molt solvent centrada en aquest tema.

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Sobre la mesura 18. Vetllar per la formació i capacitació específica dels executors de la gestió forestal.

16. Vetllar ja és una tasca de l'administració; seria millor unificar els criteris a tenir en compte en la formació.

No es veu clar que es plantegi aquesta mesura en termes de "vetllar", perquè aquesta ja és una funció de l'administració. En tot cas, potser seria millor aprofitar aquesta mesura per parlar de la necessària unificació de criteris que caldria tenir en compte en la formació, especialment perquè s'imparteix formació des de diferents organismes i àrees.

Sobre la mesura 21. Desenvolupar un pla de gestió dels boscos de ribera en el Domini Públic Hidràulic.

17. S'obre de nou el debat entorn les diferents percepcions que hi ha al voltant de la gestió dels rius i de les inundacions.

Diferents mirades al voltant de la gestió dels rius i de les inundacions, així com sobre les necessitats o no de neteja de la vegetació.

i *En principi, aquest debat sobrepassa els objectius d'aquesta sessió.*

18. És una assignatura pendent, però que potser caldria deixar per a més endavant, perquè s'haurien de fer estudis previs.

Aquesta és una "assignatura" pendent, un tema en el que intervenen molts actors, començant per l'administració (ACA, DG de forests, SBDG Biodiversitat,...). I, en tot cas, seria una mesura a implementar en funció dels estudis previs que es facin.

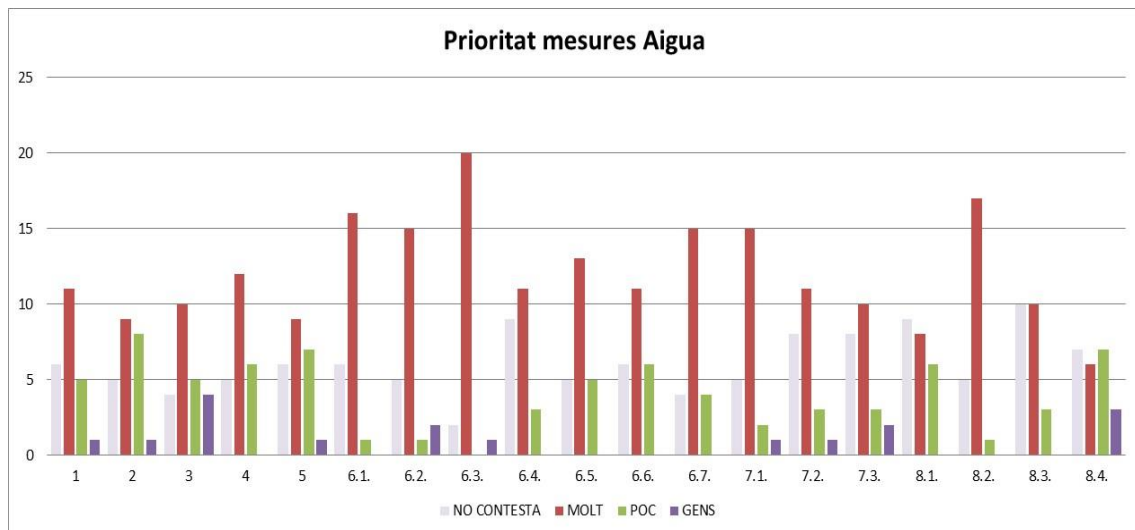
IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

7. Mesures relatives a la gestió de l'aigua

Es presenten a continuació els resultats del debat del grup i el buidatge de les 23 graelles que es van lliurar. En annex trobareu la descripció detallada de les mesures.

7.1. Prioritat de les mesures en la gestió de l'aigua

Resum de prioritats del grup

Observacions individuals a les mesures de gestió de l'aigua

Mesura	Observacions individuals (literals del qüestionari)
1	<p>Potser més que de "reinstalació", hauríem de parlar d'activació, ja que els Consells de Conca no van arribar a implementar-se. Em semblen necessaris per respondre a les nombroses realitats territorials relacionades amb la gestió de l'aigua (abastament, fonts, sectors implicats, medi ambient,...).</p> <p>Són mesures administratives que actualment podrien aportar complexitat innecessària. Hi hauria possibilitats més abastables i més senzilles d'assolir</p>
2	<p>No sé si és una mesura molt efectiva</p> <p>No és prioritari però convé</p>
3	<p>Mínim vital és molt important però no com a mesura de lluita contra el canvi climàtic</p> <p>Em sembla que és una mesura independent o, en tot cas, transversal, més enllà de les qüestions de canvi climàtic</p> <p>Si s'inclou aquesta mesura social, caldria incloure'n d'altres</p>

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Mesura	Observacions individuals (literals del qüestionari)
4	És important que la revisió dels objectius del bon estat ecològic no es basi en una reducció de les expectatives (p.ex. Reduir els llindars que separen l'estat bo del dolent). En canvi, cal adaptar-los a les situacions de reducció de cabal en el sentit de què es mantingui l'estat ecològic en règim de cabal menor. Si això implica millores a la conca, aplicar-les. Per exemple, la necessitat de reduir les càrregues de nitrats i contaminants que s'aboquin al riu, tenint en compte la inferior capacitat del riu per depurar-les o integrar-les.
5	Són mesures administratives que actualment podrien aportar complexitat innecessària. Hi hauria possibilitats més abastables i més senzilles d'assolir
6.1.	Producció d'aigua durant tot l'any i utilització durant 2 mesos. Falten dipòsits d'aigua S'haurien d'integrar conceptualment, i no plantejar-ho de forma tan local
6.2.	Aigua amb alt nivell de salinització degut al deteriorament de la xarxa de clavegueram Intrusió d'aigua de mar als cultius de la part baixa de Roses S'haurien d'integrar conceptualment, i no plantejar-ho de forma tan local
6.3.	No al foment del regadiu
6.4.	S'haurien d'integrar conceptualment, i no plantejar-ho de forma tan local
6.6.	Important tenir en compte no malmetre la dinàmica ecològica dels ecosistemes salobrosos costaners
7.1.	No rotund al foment del regadiu
7.2.	Cal modificar el text: no al foment del regadiu ... En detriment de conreus amb més necessitats hídriques
7.3.	No rotund al foment del regadiu El Canal Segarra-Garrigues, com tots els grans canals, són infraestructures d'ús múltiple, serveixen per distribuir aigua en un territori on hi ha dèficit. S'utilitza per totes les activitats humanes (aigua de boca, indústria, serveis, agricultura,...) i serveix al desenvolupament socioeconòmic de la zona. Ex. Canal d'Urgell, Canal d'Aragó i Catalunya, Canals de la Dreta i Esquerra de l'Ebre, Canal imperial de Aragón, etc... Ja és una cosa que es fa i que no té marxa enrere i cada cop serà més important
8.1.	És molt important però cal considerar la variable cost energètic. Tot i que la dessalinització no es pot descartar, també cal destacar el seu consum elevat d'energia (i generació de CO ₂).
8.4.	Atenció a l' impacte ecològic de les dessalinitzadores Concretar condicions de l'ús de l'aigua que vindria del Segre Cal apostar per canvi de cultiu i reduir pèrdues. Cal contemplar alternatives a les infraestructures de tant cost energètic. Cal incorporar aspectes de producte local, ecològic i proximitat en l'àmbit del comerç. Es barreja la dessalinització amb les interconnexions de conques. Cal deixar clar què es vol fer si es vol incrementar la disponibilitat d'aigua amb les dessalinitzadores o si es vol interconnectar conques amb distribució d'aigua Cal un debat totalment tècnic, lluny de la política

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Mesura	Observacions individuals (literals del qüestionari)
	Mesures com l'increment de l'ús d'aigua regenerada (EDAR del Prat i EDAR Port de la Selva, p.ex.) s'haurien de recolzar més que la dessalinització, tant per a la regeneració d'aqüífers com per a la recuperació de cabals superficials.
Generals a tots tres àmbits	<p>Càlcul de petjada ecològica (petjada de carboni / petjada hídrica,...)</p> <p>Relacionar les projeccions de cabals amb el Pla de sequeres i els plans d'espais fluvials, etc.</p> <p>Caldria vigilar que les accions de diferents temàtiques no afectin de forma negativa, és a dir, desplaçar els conreus riu amunt por afectar el cabal circulant (que no ens contradim), el mateix entre adaptació - mitigació</p> <p>Els trams influents i efluents dels rius (relació aigua subterrània - superficial) influeixen directament en el cabal circulant... Crec que seria important tenir-ho en compte en les projeccions de cabals.</p> <p>Caldria concretar les accions perquè no siguin una llista de bones intencions. S'han de poder calendaritzar i presupostar. Sinó, caurem en l'error de fer Agendes 21. Ex. Impulsar... Instar a.... Executar el que diu el pla de gestió existent, etc....Són reflexions genèriques aplicables no només al MEDACC, sinó a l'adaptació en general</p> <p>Falten accions sobre la qualitat de l'aigua i tenir en compte la hidrogeologia i les competències que tenim sobre el territori (p. ex. sector privat com l'agrícola)</p> <p>Cartografia i custòdia ja estan fent-se. Cal seguir, però hi ha coses poc prioritàries</p> <p>En un futur MEDACC II, incloure la biodiversitat en les diverses experiències, com a eina, també, per implementar noves vies de gestió</p>

En aquest àmbit de noves mesures en la gestió de l'aigua es van proposar les següents **noves mesures**:

- Incentivar mesures d'estalvi d'aigua dins les parcel·les agrícoles. (p.ex. reg localitzat)
- Gestió hidrogeològica més específica
- Incloure les aigües subterrànies en les estratègies d'adaptació al canvi climàtic

7.2. Aportacions a les mesures

Aquestes aportacions foren expressades en el torn obert de paraula per part dels diversos actors després d'haver emplenat els qüestionaris. Cada aportació va acompanyada d'una descripció de la mateixa i dels comentaris fets durant el debat. Quan apareix el símbol ⓘ vol dir que s'ha donat una explicació per part dels socis del projecte.

1. Incorporar, a totes les mesures, el vector energia i el model energètic sobre el que s'estan dissenyant

Es considera que a les mesures (fan referència a la 8.4. però es podria estendre a d'altres) no es fa referència al vector energia ni al model energètic sobre el que s'estan

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

dissenyant aquestes mesures, sent tan important de cara al canvi climàtic. Caldria considerar aspectes com l'ús d'energies renovables o les diferents tipologies de reg (i els diferents consums d'aigua i d'energia que suposen) a l'hora de fer propostes de modernització de regadius (es posa com a exemple la pressurització, que té un elevat cost front a la millora del transport en alta).

Sobre la mesura 1. Reinstauració dels Consells de Conca.

2. Més que reinstaurar, es tractaria d'activar-los, ja que no es van arribar a constituir.

Els Consells de Conca, encara que eren els òrgans de participació a crear quan s'aprovés cada pla de gestió de conca, derivat de la Directiva Marc de l'Aigua, no es van arribar a constituir i, per això, més que reinstaurar els Consells de Conca, es tractaria d'activar-los.

3. Explorar d'altres figures que existeixen a l'administració actual de l'ACA per assolir les funcions dels Consells de Conca.

En tot cas, si fos complicat constituir un consell per a cada conca, es podrien explorar altres figures que existeixen a l'administració actual de l'ACA i que poguessin assolir aquestes funcions dels Consells de Conca.

Sobre la mesura 3. Viabilitzar l'accés a un mínim vital d'aigua gratuït.

4. Afegir també un màxim restringit, per minimitzar el malbaratament de l'aigua.

Es considera que seria bo afegir una referència a un màxim restringit, de cara a evitar el malbaratament de l'aigua.

5. Un mínim vital, però no forçosament gratuït.

D'acord amb el fet que es fixi un mínim vital (especialment pensant en el potencial increment dels episodis de sequera i del volum de població afectada), però, en tot cas, es considera que s'hauria d'eliminar el fet que fos gratuït.

Sobre la mesura 5. Implementació del pagament per serveis ambientals en la planificació hidrològica.

6. Mesura molt complexa que deixa oberta la porta a interpretacions no desitjables.

Es considera que aquesta mesura és molt complexa d'aplicar i que, a més, podria tenir conseqüències indesitjables, com ara la fractura del territori (llocs on s'aplica i llocs on

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

no) o que s'obri la porta a que altres funcions ecosistèmiques (ex. vinculades a infraestructures com ara alguns embassaments que funcionen "emulant" les zones humides) puguin demanar la retroactivitat.

7. Aclarir l'abast real de la mesura.

El títol amb el que es presenta a la graella no resulta prou explicatiu.

i *S'explica que, a la part final del text explicatiu de la mesura (pàgina 7 del document de noves mesures), s'explica l'abast de la mateixa. En concret, al darrer paràgraf ("Caldria un paquet d'accions concretes de suport orientades a garantir l'execució de les tasques de gestió forestal en capçalera i en el curs mig de les conques dels rius, ...").*

Sobre la mesura 6.1. Reutilització de l'EDAR de Figueres per a millorar la recàrrega i per a suport al Canal de la Dreta.

8. Aquesta mesura hauria d'anar acompanyada de la creació de sistemes d'emmagatzematge d'aigua.

Un dels temes que va sortir amb certa recurrència durant els processos participatius dels plans de conca, va ser l'interès del sector agrari de poder aprofitar els efluent de l'EDAR de Figueres al llarg de l'any mitjançant algun sistema d'emmagatzematge que permetés l'ús d'aquesta aigua regenerada per al reg agrícola durant els mesos de màxima demanda.

9. No està clar que l'aigua procedent d'aquesta EDAR tingui prou qualitat per a un ús agrícola.

S'hauria d'analitzar si l'aigua procedent d'aquesta depuradora té prou qualitat per a l'ús agrícola.

Sobre la mesura 6.2. Reutilització de l'EDAR de Roses per a suport al Canal de l'Esquerra.

10. Escassa viabilitat d'aquesta mesura, per l'elevat índex de salinitat de l'aigua.

Aquesta mesura resultaria inviable, degut a l'elevat índex de salinitat de l'aigua que prové de la depuradora de Roses , ja que la xarxa de clavegueram està situada per sota del nivell del mar.

IV Reunió Comitè de Seguiment i Gestió del Projecte Life MEDACC

Sobre la mesura 7.2. Impuls al reg de suport per als cultius tradicionals de secà tals com la vinya, l'olivera, l'avellana o l'ametller.

11. Incloure, a la redacció abreujada, referència als objectius de la mesura.

S'hauria de revisar la redacció abreujada, perquè no sembli que s'han de potenciar els regadius. Possiblement afegint a la redacció abreujada l'objectiu de la mesura ("assegurar la seva pervivència i productivitat, en detriment de conreus amb més necessitats hídriques") seria suficient.

Sobre la mesura 7.3. Transformació del Canal Segarra – Garrigues en una infraestructura que vagi molt més enllà d'un canal de reg i esdevingui una infraestructura flexible i d'ús múltiple.

12. Aclarir millor el sentit de la flexibilitat i ús múltiple del Canal.

S'hauria de clarificar el sentit de la flexibilitat i ús múltiple del Canal. De fet ja estan previstos altres usos dins la zona que està sota la seva jurisdicció. Si es refereix a portar aigua fora de la seva zona jurisdiccional (ex. portar aigua a Barcelona), s'hauria d'aclarir.

i *Aquest és el sentit de la proposta que es fa a la mesura 8.4. (només amb caràcter auxiliar, en cas de sequera, des dels regadius del Segre).*

Sobre la mesura 8.4. Desenvolupar la dessalinització fins a una producció de 6 m³/s, i fer possible l'auxili, només en cas de sequera, des dels regadius del Segre.

13. Desglossar aquesta mesura en més d'una, ja que agrupa temes molt complexos, alguns dels quals obririen debats per sí sols.

Aquesta mesura agrupa temes molt complexos (dessalinització, abastament, auxili des del Segre,...), que obririen debats per sí sols (com ara el tema de l'auxili des del Segre, que podria comportar un debat de planificació territorial). Es proposa que es desglossi en més d'una mesura.

Barcelona, 17 de gener de 2017